

Milí osmáci,
doufám, že se máte dobře a že vám nic nechybí (kromě školy, samozřejmě 😊).

Dnes dokončíme **zápisy** k vedlejším větám příslovečným **do školního sešitu**. **Až si budete zapisovat Další příklady, vždy se ptejte na větu vedlejší stejnými otázkami jako na větné členy. Cvičení, která jsou určena k ústnímu procvičení**, je možné procvičovat tak, že si jenom na papír napíšete zkratkami druh VV a po skončení práce s tímto dokumentem si výsledky zkontrolujete (řešení napíšu na konec tohoto dokumentu).

1) ROZCVIČKA NA ROZEHRÁTÍ (ÚSTNĚ – řešení najdete na konci tohoto dokumentu)

Urči druh vedlejší věty:

1. Rozčílil mě tak, že jsem z toho nemohl ani usnout. 2. Jakmile dojíš, umyj nádobí. 3. Kde rostou houby, to to nepovím. 4. Ukaž mi místo, odkud mám vyjít. 5. Řezal, jako by nůž držel v ruce poprvé. 6. Došli po cestě až tam, kde začínal les. 7. Bylo jasné, odkud „vítr fouká“. 8. Nedívej se na mě tak, jako bych spadl z Marsu!

2) ZÁPIS DO ŠKOLNÍHO SEŠITU

5) VV příslovečná příčinná

Bývá uvozena spojkami: protože, poněvadž, jelikož.
PUZ

Kvůli dešti jsme zůstali doma.
Protože pršelo, zůstali jsme doma.

Ptáme se: Proč jsme zůstali doma?
Odpovídáme: Protože pršelo.
Schéma: **Protože 1V příčinná, 2H.**

Další příklady:

Jelikož byla mlha, letiště nepřijímalo.
Jelikož 1V příslovečná příčinná, 2H

Let byl odložen, **poněvadž**, bylo špatné počasí.
1H, poněvadž 2V příslovečná příčinná

6) VV příslovečná účelová

Bývá uvozena spojkou aby.

PU účelu

Odešel domů **se připravit**.
Odešel domů, **aby se připravil**.

Ptáme se: Za jakým účelem odešel?
Odpovídáme: Aby se připravil.
Schéma: **1H, aby 2V příslovečná účelová**

Další příklady:

Aby se zamezilo útěku vězňů, byla zvýšena ostraha.
Aby 1V příslovečná účelová, 2H

PROCVIČENÍ (ÚSTNĚ – řešení najdete na konci tohoto dokumentu)

Najdi PU příčiny či účelu a vytvoř souvětí s danou vedlejší větou:

1. Zemřel steskem. 2. Odpoledne jsme šli do města nakoupit potřeby na stanování. 3. Šel do spořitelny uložit si peníze. 4. Následkem velkého mrazu praskla kolejnice. 5. Odešli do lesa na houby. 6. Kvůli bolavému zubu jsem se nemohla najíst.

3) DALŠÍ ZÁPIS DO ŠKOLNÍHO SEŠITU

7) VV příslovečná podmínková

Bývá uvozena spojkami: uvozena spojkami pokud, když, kdyby, jestliže, -li.
PU podmínky

Za pěkného počasí pojedeme na výlet.
Pokud bude hezké počasí, pojedeme na výlet.

Ptáme se: Za jaké podmínky (kdy) pojedeme na výlet?
Odpovídáme: Jestliže bude pěkné počasí.
Schéma: **Pokud 1V příslovečná podmínková, 2H**

Další příklady:

Bude-li pršet, nikam nepůjdeme.
-li 1V příslovečná podmínková, 2H

Do klubu můžeš jít, když budeš mít souhlas rodičů.
1H, když 1V příslovečná podmínková

Pamatuj!

Spojovací výraz „**když**“ uvozuje vedlejší větu časovou i podmínkovou!

VV časové:

Když uvařil oběd, prostřel. Oddychli si, když došli na kraj lesa.

VV podmínkové:

Když (pokud) mi řekneš výsledek, dám ti nanuk. Půjdem ven, když (pokud) mi teď pomůžeš.

Doplňující vysvětlení (nezapisovat):

VV časovou od podmínkové odlišíte jednoduše:

v případě VV podmínkové lze spojovací výraz **když** nahradit výrazem **pokud** – v opačném případě to nelze.

PROCVIČENÍ (ÚSTNĚ)

Rozlište věty podmínkové a časové

1. Když jsem byl o prázdninách u babičky, seznámil jsem se s Romanem.
2. Když tomu nebudete rozumět, vysvětlím vám to ještě jednou.
3. Když jsme měli včera tělocvik, udělalo se mi špatně.
4. Když budu muset doma pomáhat s úklidem, tak nepřijdu.
5. Nepoznal jsem ho, když jsem ho včera po tak dlouhé době potkal.
6. Zavolejte lékaře, když mu teplota neklesne.
7. Řeknu mu to, když ho zítra uvidím.
8. Řekl jsem mu to, když jsem ho včera večer potkal.

4) DALŠÍ ZÁPIS DO ŠKOLNÍHO SEŠITU

8) VV příslovečná přípustková

Bývá uvozena spojkami ač, ačkoliv, třebaže, i když.

I přes silný liják podnikli skauti celodenní túru.

Třebaže silně pršelo, podnikli skauti celodenní túru.

Ptáme se: I přes co podnikli skauti celodenní túru?

Odpovídáme: Třebaže silně pršelo

Schéma: Třebaže 1V příslovečná přípustková, 2H

Další příklady:

Ač jste to neočekávali, maminka zvládla řídičské zkoušky výborně.

Ač 1V příslovečná přípustková, 2H

Horolezci dorazili do základního tábora v pořádku, i když museli čelit mnohým útrapám.

1H, i když 1V příslovečná přípustková

5) PRÁCE DO PS 7

Strana 43/9 – očíslovte si věty, dokončete souvětí a nad vedlejší větu připište její druh, **např. VV místní**

6) SLOH

Nezapomeňte, že po příchodu do školy budete prezentovat své výklady – psanou podobu byste měli mít doma, prezentaci mohu zaslat.

Do velkého slohového sešitu запиšte osnovu podle vaší prezentace (kolik snímků, tolik hesel) či podle psané podoby výkladu.

7) LITERÁRNÍ VÝCHOVA - čítanka

a) Nezapomeňte na čtenářské deníky!!!

- b) Po příchodu do školy nás bude čekat písemka na **otázky z četby** – tentokrát to bude ukázka z knihy **Morová rána** od **Betty Mc Donaldové** (strana 149). Pokud byste neměli čítanku doma, napište mi na email mojeukoly@centrum.cz – ofotím vám text a pošlu jej.

ŘEŠENÍ:

A ještě přidávám řešení úkolů:

V úterý 10. 3. jste mi nevybrali **domácí sešity**, tudíž si je opravte sami a udělejte opravu (podobně si doopravte vše i v prověrkách):

8. ročník – Opakování skloňování přejatých slov

1. Kryštofu Kolumbovi	2. Virgilia a Ovidia	3. Návštěvníci Kolosea
4. Slowackého	5. od Puškina, Dostojevského a Čechova	
6. v akváriu	7. génie - romantismu	
8. data	9. Bez víza	10. astmatu
11. Do kupé	12. orchidejí	

Řešení úlohy z minulého zadání

8. ročník Opakování vedlejších vět I

1. Jan není, jak se zdál.
2. Pátrali po tom, co přitahuje hmyz.
3. Je známo, že s postupující výškou je vzduch řidší.
4. Kdo se chtěl zachránit před deštěm, utíkal.
5. Zaslechla kroky, jak se přibližují.
6. Neznáme místo, kde hnízdí labuť.
7. Děti křičely hlasem, jaký jsem dlouho neslyšel.
8. Víme dobře, jaký jsi byl před lety.
9. Bylo mi divné, kam všichni najednou tak spěchají.
10. Právě mluvíme o tom, co se včera stalo.
11. Maminka zaslechla zvon, že oznamuje poledne.
12. Bruncvík byl, jak ho líčí pověsti.

1. 1H, jak 2V přísudková
2. 1H, co 2V předmětná
3. 1H, že 2V podmětná
4. Kdo 1V podmětná, 2H
5. 1H, jak 2V doplňková
6. 1H, kde 2V přívlastková (rozvíjí podstatné jméno *místo*)
7. 1H, jaký 2V přívlastková
8. 1H, jaký 2V předmětná
9. 1H, kam 2V podmětná
10. 1H, co 2V předmětná
11. 1H, že 2V doplňková
12. 1H, jak 2V přísudková

Řešení úloh z tohoto dokumentu:

Urči druh vedlejší věty:

1. Rozčlilil mě tak, že jsem z toho nemohl ani usnout. 2. Jakmile dojíš, umyj nádobí. 3. Kde rostou houby, to to nepovím. 4. Ukaž mi místo, odkud mám vyjít. 5. Řezal, jako by nůž držel v ruce poprvé. 6. Došli po cestě až tam, kde začínal les. 7. Bylo jasné, odkud „vítr fouká“. 8. Nedívej se na mě tak, jako bych spadl z Marsu!

1. VV měrová 2. VV časová 3. VV předmětná 4. VV přívlastková 5. VV způsobová 6. VV místní 7. VV podmětná 8. VV způsobová

Najdi PU příčiny či účelu a vytvoř souvětí s danou vedlejší větou:

1. Zemřel steskem. 2. Odpoledne jsme šli do města nakoupit potřeby na stanování. 3. Šel do spořitelny uložit si peníze. 4. Následkem velkého mrazu praskla kolejnice. 5. Odešli do lesa na houby. 6. Kvůli bolavému zubu jsem se nemohla najíst.

1. steskem – PU příčiny Zemřel, protože se mu stýskalo.
2. nakoupit – PU účelu Odpoledne jsme šli do města, abychom nakoupili ...
3. uložit si – PU účelu Šel do spořitelny, aby si uložil peníze.
4. následkem mrazu – PU příčiny Protože byl velký mráz, kolejnice praskla.
5. na houby – PU účelu Odešli do lesa, aby nasbírali houby.
6. kvůli zubu – PU příčiny Protože mě bolel zub, nemohla jsem se najíst.

Rozlište věty podmínkové a časové

1. Když jsem byl o prázdninách u babičky, seznámil jsem se s Romanem. 2. Když tomu nebudete rozumět, vysvětlím vám to ještě jednou. 3. Když jsme měli včera tělocvik, udělalo se mi špatně. 4. Když budu muset doma pomáhat s úklidem, tak nepřijdu. 5. Nepoznal jsem ho, když jsem ho včera po tak dlouhé době potkal. 6. Zavolejte lékaře, když mu teplota neklesne. 7. Řeknu mu to, když ho zítra uvidím. 8. Řekl jsem mu to, když jsem ho včera večer potkal.

VV podmínkové: č. 2., 4., 6., 7.

VV časové: č. 1., 3., 5., 8.